

Söndagen efter Nyårsdagen

In octava circumcissione Domine

Epistel: Rom 6: 3-11, Evangelium: Matt 3: 13-17. Predikan Ingemar Andersson (LFS)

Söndagen efter Nyårsdagen är Dopets söndag. Texten handlar om Johannes dop, om när Jesus döptes av Johannes, men också om dopet i allmänhet och dess betydelse.

Sedan Johannes hade fått Guds kallelse att träda fram i offentligheten, vistades han i trakterna vid Jordan-floden och döpte. Och människor från stora områden kom till Johannes, bekände sina synder och blev döpta med omvändelsens dop till syndernas förlåtelse (Mark. 1:4f).

Johannes var sänd till att predika och döpa för att bereda Herrens väg och skaffa ett åt Herren berett folk. Och han gjorde klart för folket att han var bara en förelöpare. Efter honom skulle det komma en, som stod så högt över Johannes, att Johannes inte ens var värd att befatta sig med hans sandaler.

Jag döper er i vatten till omvändelse, men den som kommer efter mig är starkare än jag. Jag är inte ens värd att ta av honom hans sandaler. Han skall döpa er i den helige Ande och i eld. (Matt. 3: 11).

”Jag döper er i vatten...” Men det var inte blott och bart vatten. Det var ett vatten förbundet med Guds ord och löfte, och därför var det ett kraftigt verkande vatten.

Så hade Gud handlat förr. Vid Jordans vatten hade han fäst sitt löftesord och gjort det till ett renande och livgivande vatten, ett frälsningens bad.

I 2 Kungaboken 5 berättas det att Naaman, den arameiske kungens högste befälhavare, drabbades av spetälska. Han fick då, genom en israelitisk flicka som under ett krigståg blivit tillfångatagen och nu tjänade i Naamans hus, veta, att hos Herrens profet Elisa fanns hjälp att få mot denna dödens sjukdom.

Och Naaman tog flickans vittnesbörd på allvar, for till Israel och sökte upp profeten. Av Elisa fick han nu befallningen att sju gånger doppa sig i floden Jordans vatten, så skulle han bli ren från sin spetälska. Först ville Naaman resa sin väg i vrede över en så befängd ordination mot spetälska, men så lät han övertala sig att följa Herrens ord genom profeten – han badade och blev ren. Så skedde, inte för att Jordans vatten i sig besatt några speciella läkande egenskaper, utan därför att Herrens ord och löfte var fästade vid vattnet. Och därför blev vattnet till ett livets bad.

Så behagade Herren nu på nytt göra med Jordans vatten. När Johannes på Guds uppdrag, på Herrens ord och löfte, döpte i Jordans vatten, så blev Jordans vatten ett nåderikt livets vatten och ett bad till ny födelse. ”Det är inte vattnet, som åstadkommer det”, säger katekesen, ”utan Guds ord som är förenat med vattnet, och tron, som tror på detta Guds ord i vattnet”.

Om innebörden av det dop Johannes förrättade har det rått och råder olika uppfattningar. Vissa riktningar hävdar att mellan Johannesdopet och det dop Jesus instiftade är det lika stor skillnad som mellan lag och evangelium. Johannesdopet ser man som ett lagförbund, inte ett nådemedel som gav syndernas förlåtelse, utan under Johannes dop skulle man ödmjuka sig, bekänna sina synder och vänta på honom som skulle komma, vänta på syndernas förlåtelse genom Kristus. Man kallar Johannes dop för ett bättringens dop, där bättring gärna får innebörden av förbättring. Men med denna tolkning hamnar man i sällskap med romersk-katolska kyrkan, som använder denna utläggning av Johannesdopet som ett exempel på att en människas rättfärdiggörelse inför Gud innebär en gradvis förbättring hos människan, där människan samverkar med Gud i sin

omvändelse och rättfärdiggörelse.

Men en sådan uppfattning grundar sig inte på Guds ord, utan främst på oklarheter ifråga om lag och evangelium, och på villfarande meningar om människans omvändelse och rättfärdiggörelse.

Om Johannes dop vittnar Skriften

- att det var ett omvändelsens dop till syndernas förlåtelse, Luk. 3:3, Matt. 3: 2, 5-6, Mark. 1:4
- att Johannes var sänd av Gud att döpa, Joh. 1:33,
- att det var ett dop till tro på Jesus, Apg. 19:4,
- att man i detta dop blev född av vatten och Ande och kom in i Guds rike, Joh. 3:5.

En kort tid verkade och döpte både Johannes och Jesus parallellt (Joh. 3: 22-23), fast Jesus döpte inte själv utan genom sina lärjungar (Joh. 4: 1-2).

Skillnaden mellan det dop vi sedan fick i Jesu missionsbefallning och Johannes dop är inte att det ena är lag och det andra är evangelium. Båda dopen är nådemedel till syndernas förlåtelse, till tro på Jesus. Men Johannes döpte till tro på Honom, som skulle komma, och vårt dop är ett dop till tro på Honom som har kommit.

Sedan kom Jesus från Galileen till Johannes vid Jordan för att döpas av honom.

En dag stod han självdär, honom som Johannes vittnat om. Och han kom för att bli döpt av Johannes. Men Johannes vet vad som vore den rätta ordningen: *Det är jag som behöver döpas av dig, och du kommer till mig.*

Jesus har vittnat om Johannes att han är den störste av kvinna född. Ingen människa är större än han (Luk. 7: 28). Och Luther säger, att hade det funnits en väg till himlen, på vilken man kunde vandra i egen kraft, så skulle det förvisso ha varit Johannes Döparens rättfärdighet... Men den störste mannen på jorden säger: ”Jag är ingenting, utan jag behöver, o Herre, att du döper mig.” ”Blygs då”, säger Luther, ”har Johannes synd och kallar sig ovärdig, vad skall då du säga?” Behöver Johannes ropa till Herren om hjälp och nåd, vad behöver då inte vi?!

Det är jag som behöver döpas av dig, och du kommer till mig. Men Jesus svarar: *Låt det ske nu. Ty så bör vi uppfylla all rättfärdighet.*

Då döpte Johannes Jesus.

Varför skulle Jesus döpas? Han var utan synd och hade ingen egen synd att bekänna. Han behövde inte syndernas förlåtelse. Han behövde inte omvändas, födas på nytt i dopet, för att komma in i Guds rike. Han var ju själv Konungen i det riket.

Men han hade kommit i världen för att uppfylla all rättfärdighet. Därför blev han på åttonde dagen omskuren. Därför döptes han av Johannes. Helt och hållet gick han in under våra villkor. *Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud*(2 Kor. 5: 21).

Han tog på sig vår synd, och det var inget teaterstycke utan levande verklighet. *Mina synder har hunnit ifatt mig, klagar han genom psalmisten, jag orkar inte se dem. De är fler än håren på mitt huvud, och mitt mod har övergivit mig*(Ps. 40:13).

Vår synd blev hans synd och så låter han döpa sig till syndernas förlåtelse, i vårt namn, som vår ställföreträdare. Han uppfyllde all rättfärdighet och skänkte oss sin rättfärdighet. Genom omskärelse och dop invigdes han till sin höga uppgift och blev vår Frälsare. Så har han bekräftat Johannes dop och lära och helgat och invigt vårt dop till ett heligt sakrament.

I Edens lustgård föll den förste Adam i synd och himlen stängdes. När han, som är den andre Adam, döptes till syndernas förlåtelse öppnades himlen: ”När Jesus hade blivit döpt, steg han genast upp ur vattnet. Och se, himlen öppnades, och han såg Guds Ande sänka sig ner som en duva och komma över honom.

Och en röst från himlen sade: Denne är min Son, den Älskade. I honom har jag min glädje.”

Här uppenbarar sig nu hela den heliga Treenigheten som tre självständiga personer: Sonen döptes, den helige Ande sänkte sig som en duva ned över Kristus och från himlen hördes Faderns röst. Så är det också vid vårt dop. Vi döper i Faderns, Sonens och den helige Andes namn. Över den döpte förkunnar Fadern sin kärlek: du är min älskade son/dotter. Du är min glädje. I dopet döps vi till Kristus, iklädes honom, införlivas med honom. Och den helige Ande ges åt den döpte, till att genom hela livet vara Hjälparen, Sanningens Ande, som skall lära och leda på sanningens väg och förhålliga Kristus för den döpte.

Sedan skall den döpte leva i sitt dop och om detta talar dagens episteltext: *Alla vi som har blivit döpta till Kristus har blivit döpta till hans död. Vi är alltså genom dopet begravda med honom, för att vi också skall leva det nya livet... Vår gamla människa har blivit korsfäst med Kristus, för att syndens kropp skall berövas sin makt... Ni är döda från synden och lever för Gud i Kristus Jesus.*

Och därmed har den livslånga kampen mellan kött och ande, mellan den gamla människan och den nya, börjat.

Vår natur är genom synden fördärvad. Den har sin lust i synden, som är dess naturliga livsrum och den drar ständigt åt fel håll, bort från Herren och hans ord. Men genom det heliga dopet har man fötts på nytt, till ett liv som Guds barn, med en vilja att i Jesu efterföljd vandra Guds vägar. Aposteln Paulus har i Rom. 7 målande beskrivit den konflikt mellan den gamla och den nya människan som detta att leva i sitt dop innebär. Ofta synes en kristens kamp alldeles hopplös, för ”det goda som jag vill gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag”. Syndens lag, som regerar i kroppen, ligger i strid med Andens lag som regerar i sinnet. ”*Jag arma människa!*” utbrister Paulus, ”*vem skall frälsa mig från denna dödens kropp?*” Och han ger själv svaret: ”Gud vare tack, Jesus Kristus, vår Herre!”

Det är en dystert sanning att de flesta döpta överger sitt dopförbund och går bort på syndens vägar. I stället för att tjäna Gud ställer man sina lemmar i syndens tjänst, som vapen åt orättfärdigheten (Rom. 6: 13). Man tjänar djävulen och lönen för den tjänsten är en evig förtappelse om ingen omvändelse sker.

Men dopets nåd står fast. Är vi trolösa så är Herren trofast. Han är så annorlunda än vi. Skulle han svika som vi, skulle han förneka sig själv, och det kan han inte, för han är trofast och rättfärdig. Därför söker han de fallna. Därför kallar han den vilsegångne tillbaka till dopets förbund, till förlåtelse, omvändelse och frälsning.

Hör du till dem som i världens vimmel och på syndens krokvägar har tappat bort din Frälsare, och så fallit ur dopets nåd, så skall du veta att förbundet från Guds sida står fast. Du är varje stund välkommen tillbaka, och som fadern i liknelsen om den förlorade men återvändande sonen, står din Frälsare och väntar på dig, för att få sluta dig i sin famn och klä dig i den rättfärdighetsdräkt han vunnit åt dig:

Och högtidskläder, skor och ring / Han har tillreds, ty se / Av dig han väntar ingenting, / Blott att dig allt få ge. Amen!